

PIAAC⁴⁰
Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih

»Merjenje učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja za izboljšanje usposobljenosti izobraževalcev odraslih 2013 - 2015«

Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih PIAAC

Mag. Jasmina Mirčeva
Maj, 2015

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOSTI IN ŠPORT Univerza v Ljubljani Andragoški center Republike Slovenije ANALITIKA Nalčiča o neke preteklosti

PIAAC na kratko

166 tisoč odraslih ...
Predstavlja 724 milijonov odraslih od 16-65 let v 24 državah

Je sodelovalo v mednarodno primerljivi raziskavi

o besedilni in matematični pismenosti ter reševanju problemov v tehnološko bogatih okoljih.

Raziskava je potekala na računalniku ali na papirju.

PIAAC na kratko

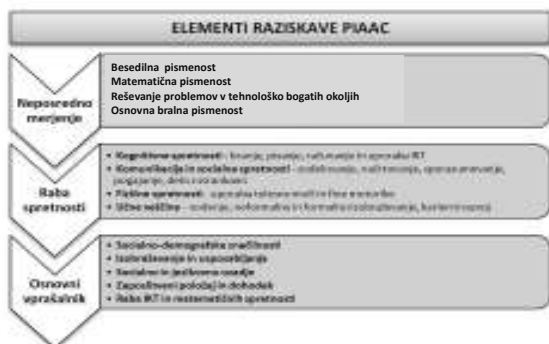
Vzorci odraslih so obsegali 4500-27000 tisoč odraslih 5165 odraslih v Sloveniji ...

40 minut je trajala anketa o demografskih podatkih

Odrasli z zelo šibko besedilno pismenostjo so reševali samo naloge iz 'bralne pismenosti'

V raziskavi smo zbirali podatke o generičnih spretnostih kot je sodelovanje z drugimi, organiziranje časa pri delu....

Kaj meri raziskava PIAAC?



OECD, PIAAC

PIAAC – Sodelujoče države



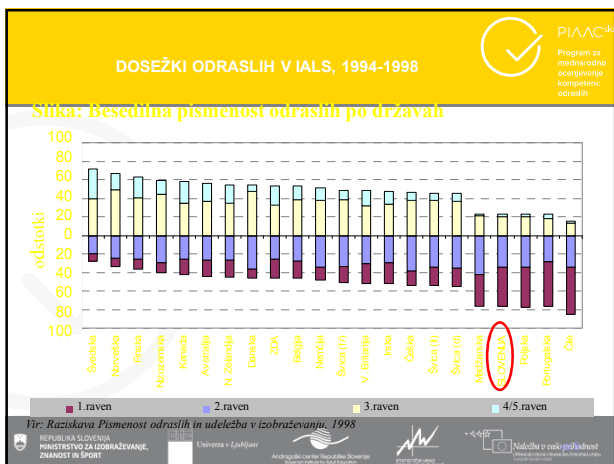
24 držav v PIAAC 1 (9 držav PIAAC 2)



Deleži odraslih, ki izkazujejo različne stopnje pismenosti







Posledice izključevanja iz izobraževanja so večkratne in se kumulirajo

PIAAC⁴⁶
Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih

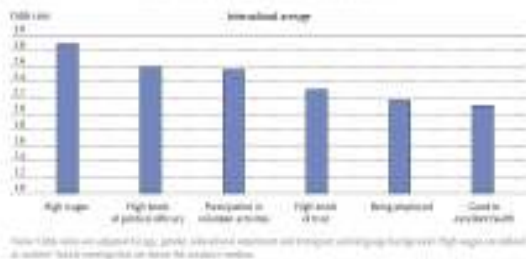
Rezultati projekta INCLUDED (N. Vrečer v Obrazih pismenosti, 2011)

- Projekt se osredinja na problematiko socialnega izključevanja. Proučuje posledice izključevanja iz izobraževanja za različna področja družbe, kot so zaposlovanje, zdravje, stanovanjsko področje in politična participacija. Iz rezultatov mednarodnega projekta Included je razvidno, da izobraževanje pomembno vpliva na navedena področja družbe.
- Ljudje, ki so manj izobraženi, se težje zaposlijo, njihove zaposlitve so v večji meri prekarne kot tiste od bolj izobraženih, manj izobraženi pogosteje delajo brez pogodb. Poleg tega so manj izobraženi manj zdravi, stopnja njihove mortalitete je večja kot pri bolj izobraženih, zanje je značilnih več bolezni in primanjkljajev.
- Izobraževanje posredno vpliva tudi na pridobitev stanovanja, saj imajo bolj izobraženi večji socioekonomski status in si lažje privoščijo stanovanje. Ranljive skupine so pogosto izključene iz možnosti zadovoljivo urediti si stanovanjsko vprašanje.
- Izobraževanje krepi državljske spretnosti ter aktivno državljanstvo. Bolj izobraženi se več zanimajo za politiko, večji odstotek jih gre na volitve, volitev se udeležujejo bolj informirani in bolj zaupajo politikom in političnim institucijam. **Izobraževanje torej dandanes pomeni izhod iz socialne izključnosti, saj so stopnje pismenosti, ki se zahtevajo v današnjem svetu, vedno višje.**

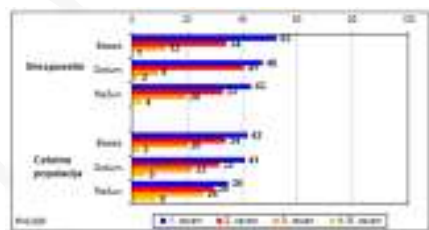
Verjetnost, da pride do pozitivnih družbenih in gospodarskih izidov med odraslimi z višjimi kompetencami in spretnostmi



Likelihood of positive social and economic outcomes among Highly Skilled adults is increased relative to other national adults scoring at Level 4-5 in literacy, high numeracy, high levels of reading and problem-solving, good health, good housing, an adequate education and living environment, compared with adults scoring at or below Level 4 in literacy (adjusted).



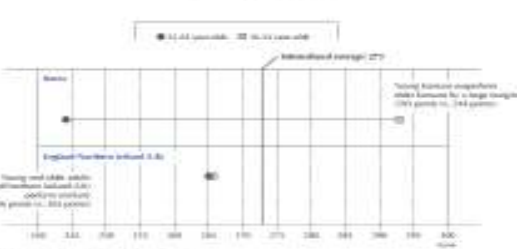
Delež brezposelnih in celotne populacije na 1., 2., 3. in 4./5. ravni besedilne, dokumentacijske in računske pismenosti v Sloveniji, IALS, leta 1998

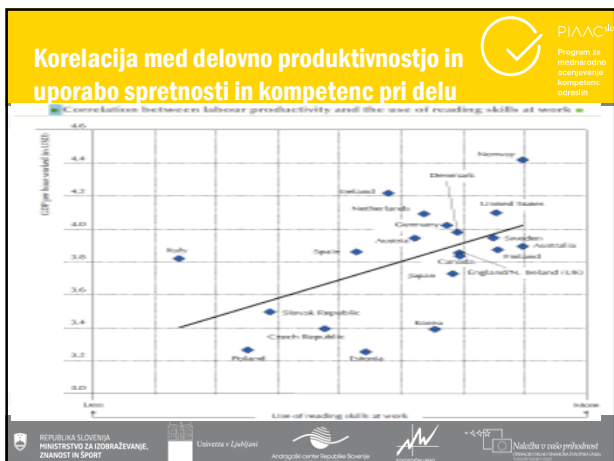


Razkorak v spretnostih in kompetencah med mlajšo in starejšo generacijo



Literacy skills gap between adults with average general literacy skills and those with low literacy skills is larger in countries with higher literacy skills.





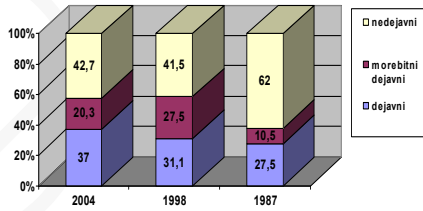


Slika stanja vključenosti po državah - časovna

PIAAC⁴⁶ Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih

Država	IALS rang	Država	PIAAC rang
Finska	1	Danska	1
Danska	2	Finska	2
Švedska	3	Švedska	3
Norveška	4	Norveška	4
Velika Britanija	5	Nizozemska	5
Združene države Amerike	6	Združene države Amerike	6
Kanada	7	Kanada	7
Nizozemska	8	Velika Britanija	8
Češka	9	Irska	9
Irska	10	Češka	10
Belgija	11	Belgija	11
Poljska	12	Poljska	12

Obrazci dejavnosti odraslih v izobraževanju, leta 2004, 1998 in 1987

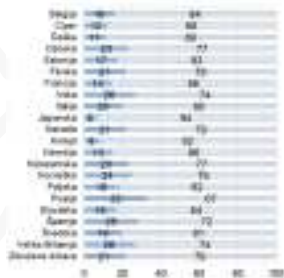


Dejavniki, ki napovedujejo vključenost v petih državah



Italija: stopnja izobrazbe, zdravstveno stanje, udeležba v prostovoljskih organizacijah, starost, spol	Češka: materni jezik, stopnja izobrazbe, izobrazba matere, prihodki, zdravstveno stanje	Nemčija: stopnja izobrazbe, prihodki, spol, starost
Velika Britanija: prihodki, spol, materni jezik, starost	Danska: udeležba v prostovoljskih organizacijah, prihodki, zdravstveno stanje, izobrazba očeta, spol	

Vrsta izobraževanja odraslih v državah, ki so sodelovale v prvem krogu raziskave PIAAC, 2013



1. Formalno izobraž.
2. Neformalno izobraž.

Namen izobrazevanja odraslih v državah, ki so sodelovale v prvem krogu raziskave PIAAC, 2013

PIAAC
Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih

1. Poklicni motivi
2. Motivi povezani z osebnim razvojem

Rezultati raziskave OECD o pismenosti odraslih 1998 v Sloveniji, je pokazala naslednjo podobo:

PIAAC
Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih

- Zaostanek Slovenije na vseh merjenih področjih v mednarodnem merilu
- Velike razlike med bolj in manj izobraženimi
- Velike razlike med starejšimi in mlajšimi
- Velike razlike med šolajočo mladino in mladimi, ki so zgodaj opustili šolanje
- Velik vpliv izobrazbe staršev na dosežke v pismenosti
- Velike razlike prebivalci urbanih središč in podeželjem
- Velike razlike med delovnimi mesti glede priložnosti za branje

Kako se je Slovenija odzvala na rezultate raziskav o pismenosti ?

PIAAC
Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih

Pripravljene 3 nacionalne strategije za razvoj pismenosti , ki niso bile implementirane:

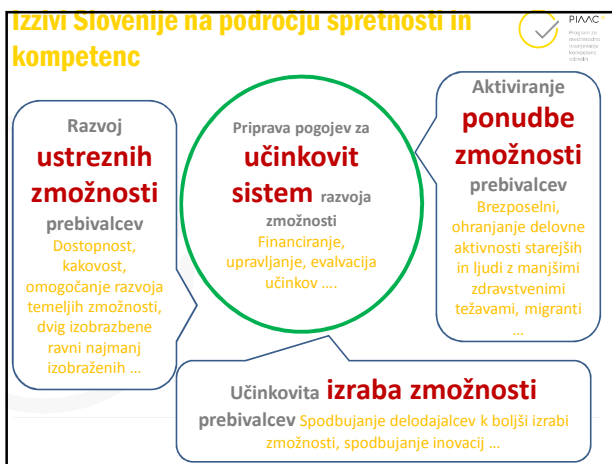
1. Strategija za dvig pismenosti odraslih, 2004
2. Nacionalna strategija za razvoj pismenosti, 2006
3. Smernice za razvoj temeljnih spretnosti na delovnem mestu, 2007

(dostopne so na spletni strani ACS in MIZŠ)

Kako se države odzivajo na rezultate PIAAC?

V okviru Strategije spretnosti:

- Določajo prioritete pri investiranju v kompetence
- Kombinirajo kratkoročne in dolgoročne ukrepe
- Investirajo v vseživljenjsko učenje
- Pritegnejo vse sektorske politike
- Usklajujejo se med politikami na različnih ravneh in med različnimi deležniki



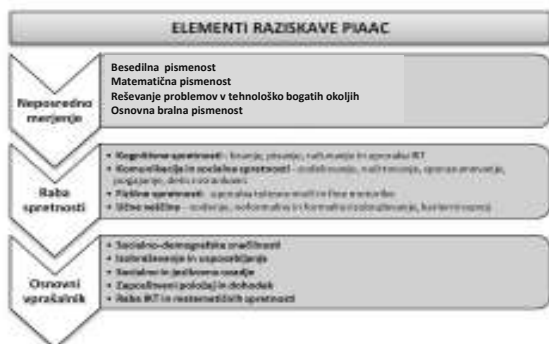
Nekateri družbeni izzivi Slovenije v prihodnjih letih

- Po podatkih CEDEFOP je Slovenija država, ki se bo soočila z največjim upadom priložnosti in delovnih mest za nekvalificirane delavce. Število delovnih mest, ki zahtevajo **nizko usposobljenost se bo zmanjšalo za 40% do leta 2020**. Povpraševanje po srednje kvalificiranih delavci se bo zmanjšalo za 20%, medtem ko se po povpraševanje po visoko kvalificiranih delavcih povečalo za 20% (v ET Monitor 2014 Slovenia, stran 6).
- Slovenija se že danes uvršča med države EU z **najhitrejšim staranjem prebivalstva**. Po napovedih EUROSTAT bo leta 2015 v celotni EU dvakrat toliko starejših kot otrok, Slovenija pa naj bi tako razmerje dosegla že leta 2035 (Eurostat, 2011), v Kump&Jelenc
- **Delež odraslih po 55 letu, ki so aktivni na trgu dela je med najmanjšimi v EU** in tudi med članicami OECD.
- Izobraževalni sistem v Sloveniji po merilih raziskave OECD PISA daje mešane rezultate, rezultati v naravoslovju so nad povprečjem OECD, v **bralni pismenosti pa pod povprečjem držav OECD, PISA 2012**



Hvala za pozornost!
jasmin.mirceva@acs.si
<http://piaac.acs.si/>
<http://piaac.acs.si/konferenca/>

Kaj meri raziskava PIAAC?



OECD, PIAAC

PIAAC – Sodelujoče države



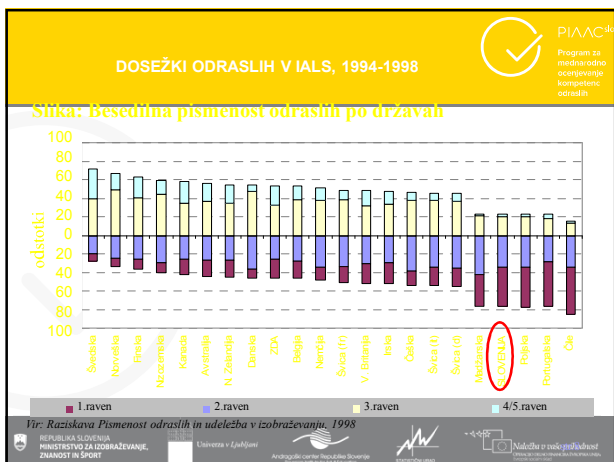
24 držav v PIAAC 1 (9 držav PIAAC 2)



Deleži odraslih, ki izkazujejo različne stopnje pismenosti







Posledice izključevanja iz izobraževanja so večkratne in se kumulirajo

PIAAC⁴⁶
Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih

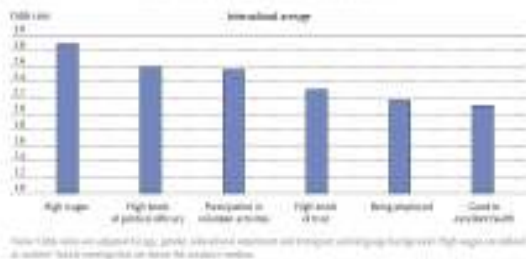
Rezultati projekta INCLUDED (N. Vrečer v Obrazih pismenosti, 2011)

- Projekt se osredinja na problematiko socialnega izključevanja. Proučuje posledice izključevanja iz izobraževanja za različna področja družbe, kot so zaposlovanje, zdravje, stanovanjsko področje in politična participacija. Iz rezultatov mednarodnega projekta Included je razvidno, da izobraževanje pomembno vpliva na navedena področja družbe.
- Ljudje, ki so manj izobraženi, se težje zaposlijo, njihove zaposlitve so v večji meri prekarne kot tiste od bolj izobraženih, manj izobraženi pogosteje delajo brez pogodb. Poleg tega so manj izobraženi manj zdravi, stopnja njihove mortalitete je večja kot pri bolj izobraženih, zanje je značilnih več bolezni in primanjkljajev.
- Izobraževanje posredno vpliva tudi na pridobitev stanovanja, saj imajo bolj izobraženi večji socioekonomski status in si lažje privoščijo stanovanje. Ranljive skupine so pogosto izključene iz možnosti zadovoljivo urediti si stanovanjsko vprašanje.
- Izobraževanje krepi državljske spretnosti ter aktivno državljanstvo. Bolj izobraženi se več zanimajo za politiko, večji odstotek jih gre na volitve, volitev se udeležujejo bolj informirani in bolj zaupajo politikom in političnim institucijam. **Izobraževanje torej dandanes pomeni izhod iz socialne izključnosti, saj so stopnje pismenosti, ki se zahtevajo v današnjem svetu, vedno višje.**

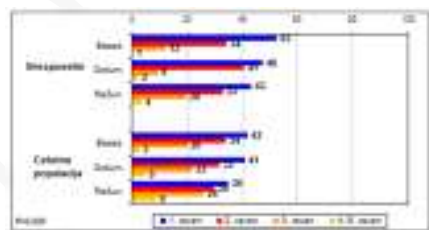
Verjetnost, da pride do pozitivnih družbenih in gospodarskih izidov med odraslimi z višjimi kompetencami in spretnostmi



Likelihood of positive social and economic outcomes among Highly Skilled adults is increased relative to other national adults scoring at Level 4-5 in literacy, high numeracy, high levels of reading and problem-solving, good health, good housing, an adequate education and living environment compared with adults scoring at or below Level 4 in literacy (adjusted).



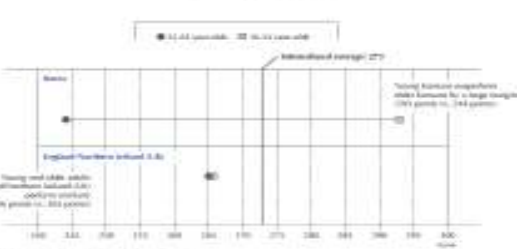
Delež brezposelnih in celotne populacije na 1., 2., 3. in 4./5. ravni besedilne, dokumentacijske in računske pismenosti v Sloveniji, IALS, leta 1998

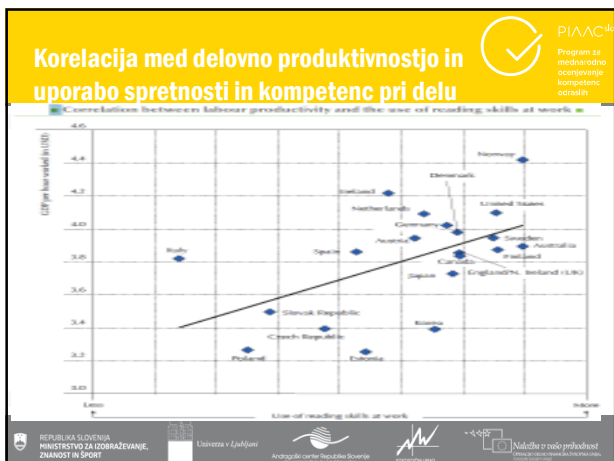


Razkorak v spretnostih in kompetencah med mlajšo in starejšo generacijo



Likelihood of skills gaps for younger adults with average general literacy is increased for Slovenia.





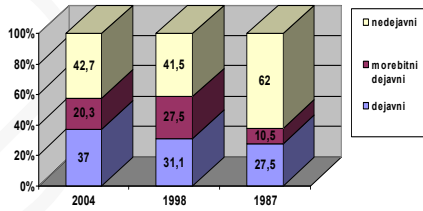


Slika stanja vključenosti po državah - časovna

PIAAC⁴⁶ Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih

IALS	rang	PIAAC	rang
Finska	1	Danska	1
Danska	2	Finska	2
Švedska	3	Švedska	3
Norveška	4	Norveška	4
Velika Britanija	5	Nizozemska	5
Združene države Amerike	6	Združene države Amerike	6
Kanada	7	Kanada	7
Nizozemska	8	Velika Britanija	8
Češka	9	Irskija	9
Irskija	10	Češka	10
Belgija	11	Belgija	11
Poljska	12	Poljska	12

Obrazci dejavnosti odraslih v izobraževanju, leta 2004, 1998 in 1987

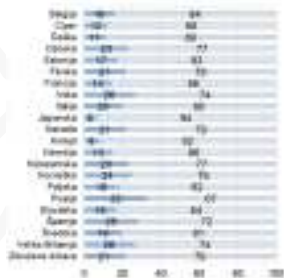


Dejavniki, ki napovedujejo vključenost v petih državah



Italija: stopnja izobrazbe, zdravstveno stanje, udeležba v prostovoljskih organizacijah, starost, spol	Češka: materni jezik, stopnja izobrazbe, izobrazba matere, prihodki, zdravstveno stanje	Nemčija: stopnja izobrazbe, prihodki, spol, starost
Velika Britanija: prihodki, spol, materni jezik, starost	Danska: udeležba v prostovoljskih organizacijah, prihodki, zdravstveno stanje, izobrazba očeta, spol	

Vrsta izobraževanja odraslih v državah, ki so sodelovale v prvem krogu raziskave PIAAC, 2013



1. Formalno izobraž.
2. Neformalno izobraž.

Namen izobrazevanja odraslih v državah, ki so sodelovale v prvem krogu raziskave PIAAC, 2013

PIAAC
Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih

1. Poklicni motivi
2. Motivi povezani z osebnim razvojem

Rezultati raziskave OECD o pismenosti odraslih 1998 v Sloveniji, je pokazala naslednjo podobo:

PIAAC
Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih

- Zaostanek Slovenije na vseh merjenih področjih v mednarodnem merilu
- Velike razlike med bolj in manj izobraženimi
- Velike razlike med starejšimi in mlajšimi
- Velike razlike med šolajočo mladino in mladimi, ki so zgodaj opustili šolanje
- Velik vpliv izobrazbe staršev na dosežke v pismenosti
- Velike razlike prebivalci urbanih središč in podeželjem
- Velike razlike med delovnimi mesti glede priložnosti za branje

Kako se je Slovenija odzvala na rezultate raziskav o pismenosti ?

PIAAC
Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih

Pripravljene 3 nacionalne strategije za razvoj pismenosti , ki niso bile implementirane:

1. Strategija za dvig pismenosti odraslih, 2004
2. Nacionalna strategija za razvoj pismenosti, 2006
3. Smernice za razvoj temeljnih spretnosti na delovnem mestu, 2007

(dostopne so na spletni strani ACS in MIZŠ)

Kako se države odzivajo na rezultate PIAAC?

V okviru Strategije spretnosti:

- Določajo prioritete pri investiranju v kompetence
- Kombinirajo kratkoročne in dolgoročne ukrepe
- Investirajo v vseživljenjsko učenje
- Pritegnejo vse sektorske politike
- Usklajujejo se med politikami na različnih ravneh in med različnimi deležniki



Nekateri družbeni izzivi Slovenije v prihodnjih letih

- Po podatkih CEDEFOP je Slovenija država, ki se bo soočila z največjim upadom priložnosti in delovnih mest za nekvalificirane delavce. Število delovnih mest, ki zahtevajo **nizko usposobljenost se bo zmanjšalo za 40% do leta 2020**. Povpraševanje po srednje kvalificiranih delavci se bo zmanjšalo za 20%, medtem ko se po povpraševanje po visoko kvalificiranih delavcih povečalo za 20% (v ET Monitor 2014 Slovenia, stran 6).
- Slovenija se že danes uvršča med države EU z **najhitrejšim staranjem prebivalstva**. Po napovedih EUROSTAT bo leta 2015 v celotni EU dvakrat toliko starejših kot otrok, Slovenija pa naj bi tako razmerje dosegla že leta 2035 (Eurostat, 2011), v Kump&Jelenc
- **Delež odraslih po 55 letu, ki so aktivni na trgu dela je med najmanjšimi v EU** in tudi med članicami OECD.
- Izobraževalni sistem v Sloveniji po merilih raziskave OECD PISA daje mešane rezultate, rezultati v naravoslovju so nad povprečjem OECD, v **bralni pismenosti pa pod povprečjem držav OECD, PISA 2012**



Hvala za pozornost!
jasmin.mirceva@acs.si
<http://piaac.acs.si/>
<http://piaac.acs.si/konferenca/>
